III. «2014 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ» ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԳԾՈՎ ՄԻ ՔԱՆԻ ՀԻՄՆԱՐԱՐ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԾԱՆՈՒՄ

1. Վիճակագրությանը վերաբերող իրավական դաշտի բարելավում

«Պետական վիճակագրության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներին համապատասխան 2014թ. ընթացքում շարունակվել է վիճակագրությանը վերաբերող իրավական դաշտի բարելավմանն ուղղված աշխատանքների իրականացումը:

Այդ նպատակով ՀՀ ՎՊԽ կողմից ընդունվել են թվով 50 նորմատիվ որոշումներ, որոնք սահմանված կարգով գրանցվել են ՀՀ արդարադատության նախարարությունում և հրապարակվել:

Թվով 28 նորմատիվ որոշմամբ արդիականացվել են վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների կողմից ներկայացվող վիճակագրական դիտարկման փաստաթղթերը:

Վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների ծանրաբեռնվածության կրճատման նպատակով թվով 16 դիտարկման փաստաթղթեր ուժը կորցրած են ճանաչվել, ներդրվել են 2 նոր հաշվետվությունների ձևեր:

2014թ.-ին ԳՀՀ մասով ընդունվել է 4 նորմատիվ որոշում:

2. Տարածքային (ռեգիոնալ) վիճակագրության զարգացում

Շարունակվել է ՀՀ ԱՎԾ աշխատակազմի առանձնացված ստորաբաժանումների մեթոդաբանական կարողությունների ամրապնդման գործընթացը: Տարածքային (ռեգիոնալ) վիճակագրության արդյունավետության բարձրացման, վիճակագրության վարման միջազգային չափանիշներին իրազեկ լինելու նպատակով, վերոհիշյալ ստորաբաժանումների համար կազմակերպվել են հանդիպումներ և քննարկումներ:

Շարունակվել են ՀՀ մարզերի կտրվածքով վիճակագրական ցուցանիշների բազայի ձևավորման աշխատանքները:

ՀՀ ԱՎԾ պաշտոնական կայքէջի «Տարածքային վիճակագրություն» բաժնի «Հայաստան» ենթաբաժնում քարտեզային և աղյուսակային պատկերմամբ զետեղվել է ՀՀ մարզերի և ք. Երևանի 2009-2013թթ. վերաբերյալ եռալեզու (հայերեն, անգլերեն և ռուսերեն) վիճակագրական ամփոփ տեղեկատվություն, իսկ «Հրապարակումներ» ենթաբաժնում՝ «Հայաստանի Հանրապետության մարզերը և Երևան քաղաքը թվերով, 2013» երկլեզու (հայերեն և անգլերեն) վիճակագրական ժողովածուն, ինչպես նաև 11 էլեկտրոնային հրապարակումներ՝ ՀՀ յուրաքանչյուր մարզի և Երևան քաղաքի վերաբերյալ:

3. Մեթատվյալներ

ԱՄՀ վիճակագրական վարչությունը տարբեր երկրների վիճակագրական տեղեկատվության որակի, թափանցիկության, տվյալների համադրելիության ապահովման, միջազգային հանրությանը դրանց օգտագործման ավելի լայն հնարավորությունների ընձեռնման, կիրառվող մեթոդաբանության և դրա հետագա զարգացման ծրագրերին տեղեկացնելու նպատակով, հիմնել է ՏՏԸՀ (1997թ. դեկտեմբեր) և ՏՏՀՍ (1996թ. մարտ): Թվարկվածներից ՏՏԸՀ-ին Հայաստանի Հանրապետությունն անդամագրվել է դեռևս 2001թ. մարտի 29-ին:

ՀՀ ԱՎԾ, ՀՀ ֆինանսների նախարարության ու ՀՀ ԿԲ մասնագետների կողմից իրականացված համատեղ աշխատանքների արդյունքում, 2003թ. նոյեմբերի 7-ին Հայաստանի Հանրապետությունն անդամակցեց ՏՏՀՍ-ին (դառնալով այդ ստանդարտին անդամագրվող 54-րդ երկիրը), կատարելով կարևոր քայլ՝ ուղղված երկրի վիճակագրական համակարգի համապատասխանեցմանը վիճակագրության ոլորտում միջազգային կարևոր ստանդարտներից մեկին:

ՏՏՀՍ-ն պարունակում է մշտական պահպանման խիստ պահանջներ, ինչի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հրապարակայնորեն առկա է ԱՄՀ Ստանդարտների տարածման տեղեկագրում՝ http://dsbb.imf.org/Pages/SDDS/Home.aspx : Ստանդարտների տարածման տեղեկագիրը ներկայումս ներառում է համապարփակ փաստաթղթեր (մեթատվյալներ, ինչպես նաև դրանց համառոտ մեթոդաբանությունը) ՏՏՀՍ տվյալների կատեգորիաների մասով Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական փորձառության վերաբերյալ, որը վկայակոչում է ՀՀ ԱՎԾ կողմից վարվող Ազգային ամփոփ տվյալների էջում ներառված երկրի արդիական տվյալները՝ http://docs.armstat.am/nsdp /: Մեթատվյալները զետեղված են նաև ՀՀ ԱՎԾ պաշտոնական կայքէջի «Դասակարգիչներ և մեթոդաբանություն» բաժնի «Մեթատվյալներ» ենթաբաժնում:

ՏՏՀՍ-ն ներառում է 22 խումբ ցուցանիշներ, որոնք ընդգրկված են իրական, դրամավարկային, ֆինանսական, արտաքին և սոցիալ-ժողովրդագրական հատվածներում: Այդ ցուցանիշների արդիականացումը իրականացվում է ամսական և եռամսյակային, իսկ մեթատվյալների և դրանց համառոտ մեթոդաբանության արդիականացումը՝ առնվազն տարեկան կտրվածքով: Տվյալների արդիականացման ժամկետները ներկայացված են ՀՀ ԱՎԾ կողմից վարվող նախապես տարածման օրացույցի էջում՝ http://docs.armstat.am/nsdp/arc/ :

2009թ. փետրվարի 10-ին ԱՄՀ պաշտոնական կայքէջում (http://www.imf.org/external/NP/rosc/rosc.aspx) զետեղվել է Հայաստանի վերաբերյալ ԱՄՀ Ստանդարտների և կոդերի պահպանման զեկույցը, որը ներառում է տվյալների որակի գնահատման ձևաչափի օգտագործմամբ մանրամասն գնահատումը: